

התכנית לחיבור ישראל ברשת מסילות רכבת

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות הממשלה מס. 3961 ומס. 3962 מיום 24.08.2008, מס. 1366 מיום 11.3.2007, מס. 3490(נג/4) מיום 31.3.2005, מס. 950(חכ/43) מיום 6.11.2003 ומס. 1421 מיום 24.02.2010 :

1. א. לפעול, במסגרת המשאבים האמורים בהחלטה זו, לטובת קידום חזון חיבור מדינת ישראל מקרית שמונה ועד אילת ברשת מסילות רכבת מהירות ופרבריות, אשר תאפשר הסעת נוסעים במהירות של עד 250 קמ"ש, במטרה לאכלס ולפתח את מדינת ישראל, לשפר את איכות החיים, הנגישות וההזדמנויות של תושבי מדינת ישראל. שדרת התשתית תכלול צירי מסילות שיאפשרו תנועת רכבות מצפון לדרום, במטרה להביא לחיבור מדינת ישראל על ידי רשת של מסילות ברזל יעילות ובטוחות עד לשנת 2040 (להלן – התכנית לחיבור ישראל או התכנית), בכפוף לאמור בסעיף 8 להלן.

ב. התכנית לחיבור ישראל תכלול את המקטעים הבאים :

1. מסילת הגליל העליון : קרית שמונה- כרמיאל
  2. מסילת הערבה : דימונה – אילת – תת"ל 21א
  3. מסילת באר שבע דימונה
  4. מסילות 5 ו-6 (שפיים – נתב"ג) – תת"ל 133
  5. מסילות חיפה – תת"ל 65 א
  6. מסילות חיפה – תת"ל 65 ב
  7. מסילת מנשה דרום
  8. עוקף לוד + פלשת שורק – תת"ל 79
  9. מסילה מהירה לבאר שבע - תת"ל 111
  10. חיבור מסילתי ישיר בין ירושלים לב"ש (קשת 431 - נען)
2. להטיל על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש דוח אשר יבחן חלופות למתן שירות תחבורתי מיטבי על ידי מערכת הסעת המונים וכן את הכדאיות הכלכלית ביחס לכל אחת מהחלופות לאזורים הבאים :

1. מסילת מנשה צפון

2. חיבור טבריה למערכת הסעת המונים במרחב;
3. חיבור בית שמש לירושלים;
4. חיבור אלעד וראש העין.
3. לרשום את הודעת משרד התחבורה, כי לטובת שלב תכנון התכנית לחיבור ישראל יוקצו, באופן חד פעמי מתקציב משרד התחבורה, 70 מלש"ח בשנת 2023 ו-130 מלש"ח בשנת 2024.
4. להטיל על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ומשרד האוצר לתנחות את נציגי הממשלה כהגדרתם בהסכם המסגרת שנחתם בין הממשלה לבין חברת רכבת ישראל בע"מ, לקבוע בהתאם להוראות ההסכם האמור את הפרויקטים שיופחתו מתכנית הפיתוח הרב שנתית לרכבת ישראל, אשר סוכמה בין משרדי האוצר והתחבורה, בעלות של 2.4 מיליארד ₪ לטובת קידום הפרויקטים הבאים: מסילת הגליל העליון ק"ש – כרמיאל, מסילה מהירה לב"ש (תתל 111), מסילת דימונה – אילת, מסילת מנשה דרום, עוקף לוד +פלשת שורק (תת"ל 79 מקטע ג), מסילות 5 ו-6 (שפיים – נתב"ג).
5. התוכנית לחיבור ישראל לפי החלטה זו תתוכנן בהתאם לתכנית האסטרטגית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לשנת 2040 לאור חזון חיבור ישראל.
6. להנחות את מנהל מינהל התכנון, מבלי לפגוע בעצמאות מוסדות התכנון, לתת עדיפות לקידום תכניות המסילות לחיבור ישראל מבחינת הקצאת כוח אדם ומשאבים.
7. לשם גיבוש אופן מימוש התוכנית בצורה הטובה ביותר יוקם צוות משותף של מנכ"ל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה, שיבחן, את דרכי המימון ליישום התכנית ושלביות התכנית. הצוות יגיש דוח ראשוני המפרט את המלצותיו לראש הממשלה, שרת התחבורה והבטיחות בדרכים ושר האוצר תוך 90 יום, ודו"ח מלא ומפורט תוך 180 יום ובמידת הצורך תתאפשר הארכה של עד 90 ימים נוספים. יובהר כי יישום התכנית מעבר לסכומים אשר ייועדו לה בתכנית הפיתוח הרב שנתית של רכבת ישראל מותנה בהבאת התכנית לאישור על ידי הממשלה.
8. לשם מימוש יתרונות תחבורתיים הנובעים מתוואי באר שבע אילת, להקים צוות בראשות מנכ"ל מנהל תכנון, ובהשתתפות משרד האוצר, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, מטה התכנון הלאומי משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה, משרד השיכון ומשרד הנגב הגליל והחוסן הלאומי לבחינת הפוטנציאל לתוספת משמעותית של יחידות דיור ושימושים נוספים על תוואי הרכבת וביצוע התאמות בתוואי על מנת למקסם את האפשרות לפתח יחידות דיור בנגב לאור התכנית ובכך לממש את תועלותיה, הצוות יצרף נציגי ממשלה נוספים לפי הצורך. הצוות יגיש את מסקנותיו לשרים העומדים בראש המשרדים המנויים לעיל, בתוך 180 ימים מיום אישור החלטה זו.
9. יישום ההחלטה לרבות ההתקשרויות שלפי ההחלטה יעשו לפי כל דין.

דברי הסבר

ממשלת ישראל רואה חשיבות גדולה מאוד במימוש חזון ליצירת חיבור תחבורתי, בין היתר באמצעות רשת מסילתית יעילה ומונגשת לכלל אזרחי ישראל מקרית שמונה ועד אילת.

מימוש החזון יתרום לשיפור התעסוקה, קידום ושיפור הובלת מטענים, הפחתת עומסים וגודש בכבישים, והגברת הבטיחות.

התכנית המפורטת בהצעה זו כוללת בתוכה בין היתר קו רכבת חדש אשר יחבר את קריית שמונה וסביבותיה לרשת הרכבות הארצית, רכבת מהירה בין תל אביב דרך נתב"ג לבאר שבע, קו רכבת מהירה בין באר שבע דרך דימונה ועד אילת. פרויקטים אלו בשילוב פרויקטים נוספים המצויים בתכנון ובביצוע צפוי ליצור רשת מסילתית רחבה אשר תיצור חיבוריות ישראל מצפון ועד דרום, תתרום למימוש החלטת ממשלה למעבר צה"ל לנגב, ותייצר הזדמנויות לפיתוח אזורי של התיישבות ואזורי תעשייה ותעסוקה לצד הידוק קשרים בינלאומיים.

לטובת קידום התכנית הוקצה תקציב ראשוני מתוך מקורות משרד התחבורה כמפורט בהצעה. במקביל יוקם הקמת צוות שיבחן את מקורות המימון ואופן מימוש הפרויקט, כאשר מימוש רכיבי התכנית שלא תוקצבו כאמור בהחלטה זו או בתכנית הפיתוח הרב שנתית של רכבת ישראל מותנה באישור המקורות התקציביים הנדרשים לה על ידי הממשלה.

בנוסף מוצע להקים צוות לבחינת הפוטנציאל לתוספת משמעותית של יחידות דיור ושימושים נוספים על תוואי הרכבת.

תקציב

כמפורט בהצעה

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

עמדות השרים הנוגעים בהחלטה

ראש הממשלה - תומך

שר האוצר - תומך

שר הפנים - תומך

שרה להגנת הסביבה - תומכת

שר השיכון - תומך

שר הנגב הגליל והחוסן הלאומי - תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

מס. 3961 ומס. 3962 מיום 24.08.2008

מס. 1366 מיום 11.3.2007

מס. 3490 (נג/4) מיום 31.3.2005

מס. 950 (חכ/43) מיום 6.11.2003

מס. 1421 מיום 24.02.2010

עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים*

סיווג ראשי: ביצועי 1

תחום פעולה עיקרי: תשתיות וסביבה 5

מגישה: שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

ט' באב התשפ"ג
27 ביולי 2023

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

לשכה משפטית

ירושלים, ח' אב, התשפ"ג
26 ביולי 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת החלטה

התכנית לחיבור ישראל ברשת מסילות רכבת

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים

1. עניינה של ההצעה בקידום חזון חיבור מדינת ישראל מקרית שמונה ועד אילת וקידום שדרת תשתית אשר תכלול צירי מסילות שיאפשרו תנועת רכבות מצפון לדרום, כמפורט בהצעת ההחלטה ובמסגרת המשאבים כאמור בה (להלן – התכנית).
2. עוד מוצע להטיל על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש דוח אשר יבחן חלופות למתן שירות תחבורתי מיטבי על ידי מערכת הסעת המונים תוך בחינת הכדאיות הכלכלית שלהן, ביחס לאזורים נוספים שפורטו בהצעה.
3. בהצעה נאמר כי יוקצה לטובת קידום התכנון של התכנית תקציב חד פעמי בסך 200 מלש"ח בשנים 2023-2024 ממקורות משרד התחבורה.
בנוסף מוטל על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ומשרד האוצר להנחות את נציגי הממשלה, כהגדרתם בהסכם המסגרת שנחתם בין הממשלה לבין חברת רכבת ישראל בע"מ, לקבוע בהתאם להוראות ההסכם האמור את הפרויקטים שיופחתו מתכנית הפיתוח הרב שנתית לרכבת ישראל, אשר סוכמה בין משרדי האוצר והתחבורה, בעלות של 2.4 מיליארד ש"ח, זאת לטובת קידום הפרויקטים המנויים בהצעה. האמור יעשה בהתאם ובכפוף להוראות ההסכם המסגרת האמור.
לצד זאת מוקם צוות משותף של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה, שיבחן, את מקורות המימון לתכנית ושלביות התכנית. בהצעה מובהר מימוש רכיבי התכנית שלא תוקצבו כאמור בה מותנה בהבאת התכנית לאישור הממשלה.
4. בהצעה מוצע עוד להקים צוות לבחינת הפוטנציאל לתוספת יחידות דיור ושימושים נוספים על תוואי הרכבת וביצוע התאמות בתוואי על מנת למקסם את האפשרות לפתח יחידות דיור בנגב לאור התכנית ובכך לממש את תועלתיה.

5. עוד נקבע בהצעה כי מנהל מינהל התכנון יונחה, לותת עדיפות לקידום תכניות המסילות לחיבור ישראל מבחינת הקצאת כוח אדם ומשאבים, כל זאת מבלי לגרוע מעצמאות מוסדות התכנון.
6. יישום ההצעה ייעשה בהתאם להוראות כל דין החל על העניין לרבות דיני התכנון והבניה, דיני המכרזים, וחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ובהקשרים הרלוונטיים חוק לקידום תשתיות לאומיות, התשפ"ג-2023.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון

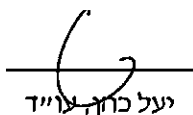
בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת אליהם

ההצעה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הנוגעים בדבר והערות שהתקבלו בהיבטים המשפטיים הוטמעו בנוסח.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כרית, עו"ד

היועצת המשפטית

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים